

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Lukáše Hloucha a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **Bc. J. M.**, zastoupen JUDr. Hanou Marvanovou, advokátkou, se sídlem Újezd 19, Praha 1 – Malá Strana, proti žalované: **Veterinární a farmaceutická univerzita Brno**, se sídlem Palackého tř. 1/3, Brno, za účasti: I) prof. MVDr. Ing. P. S., CSc., II) Prof. MVDr. V. V., CSc., o žalobě proti rozhodnutí rektora žalované ze dne 14. 1. 2013, č.j. 113018/2013, ve věci odmítnutí žádosti o poskytnutí informací,

t a k t o :

- I. Žaloba se v části směřující proti rozhodnutí rektora žalované ze dne 14. 1. 2013, č.j. 113018/2013, kterým bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí kvestorky žalované ze dne 14. 12. 2012, č.j. 9130/12/00070 v tom rozsahu, v jakém bylo odmítnuto poskytnutí informací o „odměně a jiných obdobných finančních plněních“ poskytovaných rektorovi žalované za rok 2011, **o d m í t á.**
- II. Rozhodnutí rektora žalované ze dne 14. 1. 2013, č.j. 113018/2013 ve zbývajících částech a rozhodnutí kvestorky žalované ze dne 14. 12. 2012, č.j. 9130/12/00070, **se z r u š u j í.**

- III. Žalovaná **j e p o v i n n a** poskytnout žalobci jím požadované informace o platech, odměnách a jiných obdobných finančních plněních z veřejných prostředků v roce 2011 poskytnutých „vedoucím pracovníkům rektorátu“ ve smyslu bodu 5. jeho žádosti ze dne 21. 11. 2012 a 1. 12. 2012, a to ve lhůtě **15 dnů** ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Žalovaná **j e p o v i n n a** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši **11 228 Kč**, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobce JUDr. Hany Marvanové, advokátky, se sídlem Újezd 19, Praha 1 – Malá Strana.
- V. Osoby zúčastněné na řízení I) a II) **n e m a j í p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Žalobce se svou žalobou ze dne 18. 3. 2013 domáhal zrušení rozhodnutí rektora žalované ze dne 14. 1. 2013, č.j. 113018/2013 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým rektor žalované zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí kvestorky žalované ze dne 14. 12. 2012, č.j. 9130/12/00070 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) o částečném nevyhovění žádosti žalobce o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“).

II. Průběh správního řízení a napadené rozhodnutí

Podáním ze dne 21. 11. 2012 požádal žalobce žalovanou o poskytnutí následujících informací, mj. též v bodě č. 5 žádosti o poskytnutí základních osobních údajů ve smyslu § 8b odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. o platech, odměnách a jiných obdobných finančních plněních z veřejných prostředků v roce 2011 poskytnutých vedoucím představitelům vysoké školy (rektor, prorektor, kvestor, kancléř, vedoucí pracovníci rektorátu), výše jednotlivých plnění měla být uvedena jednotlivě u každého z uvedených představitelů vysoké školy za každý měsíc roku 2011. V případě již zveřejněných informací žalobce trval na jejich přímém poskytnutí v elektronické podobě.

Doplněním svého podání ze dne 1. 12. 2012 žalobce upřesnil, že se jedná o poskytnutí informace u všech osob („vedoucích pracovníků rektorátu“), které nebyly výslovně v jeho žádosti vyjmenovány, a jsou podle vnitřních předpisů zařazeny do rektorátu veřejné vysoké školy, jsou vedoucími zaměstnanci organizační složky podle § 73 zákoníku práce, jejichž přímým nadřízeným je některá osoba označená výslovně v žádosti, pokud vedoucí pracovník

rektorátu nakládá s veřejnými prostředky nebo jménem veřejné vysoké školy rozhoduje v její působnosti.

Žalovaná žádosti zčásti vyhověla a v rozsahu bodu č. 5 žádosti ve smyslu jejího doplnění žalobcem byla žádost prvostupňovým rozhodnutím kvestorky odmítnuta z důvodu rozporu s právní úpravou obsaženou v zákoně na ochranu osobních údajů, neboť dotčené subjekty neposkytly souhlas s poskytnutím těchto informací. Tyto souhlasy jsou založeny v písemné podobě ve správním spisu.

Napadeným rozhodnutím rektor žalované zamítl odvolání žalobce a potvrdil napadené prvostupňové rozhodnutí. V odůvodnění uvedl, že postupoval ve shodě se směrnicí rektora č. ZS 6/2011, podle níž rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti rektor školy. Tato směrnice je v souladu s ustanovením § 6 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vysokých školách“), neboť vnitřní organizace náleží do výlučné samosprávné působnosti vysoké školy a není v tomto rozsahu limitována výkonem dozoru ani dohledu jakéhokoliv nadřízeného orgánu, nýbrž pouze funkcí ministerstva jako dozorovacího orgánu státu dohlížejíciho toliko na soulad s postupem podle zákona vůči nepodřízeným subjektům. Rovněž tak hospodaření školy a nakládání s majetkem, a tedy i poskytování informací o hospodaření a nakládání majetku je prováděno v rámci samostatné působnosti, s absencí nadřízeného orgánu. Odkázal na § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., podle něhož platí, že pokud nelze nadřízený orgán určit postupem podle správního řádu, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti ten, kdo stojí v čele povinného subjektu. Předmětem žádosti o informace byly osobní údaje zaměstnanců vysoké školy. Povinný subjekt je veřejnou vysokou školou, což je sice veřejná instituce, ale není součástí veřejné správy, jak je podle názoru žalované možno dovodit výkladem ustanovení § 2 zákona č. 106/1999 Sb. Zaměstnance vysoké školy tak nelze podřadit pod pojem veřejně činné osoby, funkcionáře nebo zaměstnance veřejné správy, u nichž by v případě poskytování údajů vypovídajících o jejich veřejné nebo úřední činnosti o jejich funkčním nebo pracovním zařazení by bylo možné vztáhnout zákonnou výjimku z ochrany osobních údajů podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. f) zákona o ochraně osobních údajů a údaje poskytnout i bez souhlasu subjektu. To platí bez ohledu na to, zda se předmětná informace týká finančních plnění pocházejících nepochybně z veřejných prostředků, nebo rozsah tohoto pojmu veřejné prostředky je vykládán více či méně restriktivně. Rovněž nelze aplikovat ustanovení § 5 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů umožňující zpracování osobních údajů bez souhlasu subjektu údajů za účelem dodržení právní povinnosti správce údajů, neboť ačkoliv výčet právních předpisů stanovujících právní povinnosti, jichž se tato výjimka týká, je pouze demonstrativní a slouží bezpochyby jako normativní vodítko (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 5 As 64/2008-155).

V předmětné věci podle žalované nebylo možno přisvědčit ani námitce žalobce, že poskytnutí informací je v souladu s ustanovením § 15 odst. 1 a 3 zákona o ochraně osobních údajů a § 19 zákona č. 106/1999 Sb., podle něhož poskytnutím požadovaných informací není dotčena povinnost zaměstnanců zpracovatele osobních údajů zachovávat mlčenlivost o osobních údajích. Uvedená ustanovení upravují povinnosti zaměstnanců ve vztahu k povinnému subjektu a ochraně osobních údajů, s nimiž přichází do styku, nikterak však nevypovídají o povinnosti poskytnout či chránit osobní údaje povinným subjektem ve vztahu k předmětné žádosti žalobce. Podle žalované je povinný subjekt vázán zákonem č. 106/1999

Sb. a může poskytovat informace týkající se jeho působnosti. V předmětné věci se jednalo o zpracování osobních údajů, kdy povinný subjekt je povinen dodržovat povinnosti správce osobních údajů a je vázán ustanoveními předmětného zákona. Povinný subjekt správně aplikoval svou diskreční pravomoc, neboť po zvážení všech rozhodných okolností zvolil jedno z možných řešení, které výklad právní norem nabízel. Vzhledem ke střetu veřejného subjektivního práva na informace a soukromoprávní ústavně zaručenou ochranu soukromého a osobního života upřednostnil právo soukromé, které požívá vyšší důležitosti, přičemž se jedná o nepochybně větší zásah než porušení práva na informace. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2011, č.j. 5 As 57/2011-79, o nějž se žalobce opírá, je třeba provést test proporcionality a poměřit přednost jednotlivých práv s ohledem na skutkový stav (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2011, sp. zn. 4 As 40/2010). Z uvedených důvodů žalovaný podané odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

III. Žaloba

V žalobě brojil žalobce proti napadenému rozhodnutí z následujících důvodů. Celá žalobní argumentace je vystavěna na dvou základních žalobních bodech: jednak A) tvrzené nicotnosti napadeného rozhodnutí, a jednak B) tvrzené nezákonnosti napadeného rozhodnutí ve věci. Bez ohledu na to, který správní orgán je k rozhodnutí o odvolání věcně příslušný, má žalobce dále za to, že napadaná rozhodnutí jsou v rozporu se zákonem a zkracují ho neoprávněně na ústavně zaručeném svobodném přístupu k informacím, pročež je třeba zrušit v celém rozsahu. Petit žaloby je tedy formulován alternativně na vyslovení nicotnosti rozhodnutí, anebo na jeho zrušení z důvodu nezákonnosti.

K tvrzené nicotnosti napadeného rozhodnutí (A) žalobce uvedl, že tvrzení povinného subjektu, že je sám o sobě nadřízeným správním orgánem, nemá oporu v platném právu. Rozhodnutím o odepření informací bylo ve věci poskytnutí informace prohlášeno, že žalobce nemá právo na požadované informace. Řízení, ve kterém veřejná vysoká škola uvedené rozhodnutí vydala, je proto správním řízením ve smyslu § 9 správního řádu. Odvolacím orgánem povinnému subjektu je jeho nadřízený orgán, který se v souladu s § 20 zákona č. 106/1999 Sb. stanoví podle § 178 správního řádu, tj. ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon. Povinným subjektem byla v daném řízení *veřejná vysoká škola* jako samostatná právnická osoba zřízená zákonem. Podle § 87 písm. l) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách (dále jen „zákon o vysokých školách“), plní úkoly nadřízeného správního orgánu vysokých škol ve správním řízení ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy. Žalobce má v souladu s hypotézou § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb. a doktrínou za to, že v případě úvah o odvolacím orgánu je třeba nejprve zvážit, zda existuje ve správním řízení nadřízený orgán, případně pokusit se tento orgán určit; teprve pokud tento způsob selže, lze se obrátit na zbytkové ustanovení § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb.

Na takové zákonem nepředvídané konstrukci staví svou argumentaci žalovaná, podle níž je určení jejího vlastního odvolacího orgánu ve správním řízení o poskytování informací součástí její vnitřní organizace. Svou věcnou příslušnost k rozhodování pak odvozuje od § 6 zákona o vysokých školách, podle něhož do vnitřní organizace patří do samosprávné působnosti veřejné vysoké školy. Žalobce tvrdí, že odvolací orgán vysoké školy by měl z podstaty věci stát mimo vysokou školu, aby mohl nezávisle dohlížet na zákonnost jejího

rozhodování, a proto ho nelze podřadit pod její vnitřní organizaci. Odvolací orgán ve správním řízení musí být stanoven zákonem a nelze tak učinit vnitřním předpisem nebo dokonce jen směrnicí rektora, jak to udělal povinný subjekt. Žalobce má konečně za to, že tvrzení žalované jsou postavena na argumentačním klamu, podle něhož samosprávná působnost nutně implikuje neexistenci nadřízeného orgánu.

V dalších žalobních námitkách podporujících žalobcův závěr o nicotnosti napadeného rozhodnutí žalobce tvrdil, že poskytnutí informace se vždy vztahuje k určité působnosti orgánu veřejné moci a není „samostatnou agendou“, podřaditelnou jako celek pod samostatnou či přenesenou působnost. Poskytnutí informace je tak součástí výkonu působnosti orgánu veřejné moci a odehrává se v jeho rámci.“ Tento názor byl sice vyřčen Nejvyšším správním soudem v kontextu územní samosprávy, nicméně žalobce nemá důvod pochybovat o tom, že se vztahuje i na samosprávu vysokoškolskou. Tento názor vedl Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy k tomu, že žalobcovy obdobné žádosti o informace rozdělilo: Ohledně rektora ministerstvo vykonávalo působnost odvolacího orgánu, ohledně ostatních zaměstnanců odvolání postoupilo zpět veřejné vysoké škole (viz např. usnesení o postoupení věci ze dne 6. 2. 2013, č. j. MSMT - 52/2013 - 61). Tento názor se opíral o argument, že informace o platu rektora spadají do působnosti přenesené, neboť mzda rektora je podle zákona o vysokých školách stanovena ministrem, zatímco informace o platu ostatních zaměstnanců spadají do působnosti samosprávné, neboť mzda patří mezi pracovněprávní vztahy, které zákon o vysokých školách vyhrazuje do samosprávné působnosti veřejné vysoké školy. V souladu s výše uvedeným názorem Nejvyššího správního soudu se od povahy informace odvíjí i působnost, ve které je poskytována. Toto dělení je v zásadě správné a žalobce proti němu nemá námitek.

Žalobce dále tvrdil, že i když se informace týkají samosprávné působnosti veřejnoprávní korporace, automaticky z toho nevyplývá, že nadřízený orgán v takovém případě neexistuje. Vnější kontrola dodržování zákona nadřízeným orgánem formou instančního dohledu je přenesenou působností a výkonem státní správy. Žalobce zásadně nesouhlasil s názorem, že by proti rozhodnutí vydanému v samosprávné působnosti veřejné vysoké školy vedlo k tomu, že by proti němu nebylo možné podat odvolání nadřízenému správnímu orgánu. Konkrétním případem jsou rozhodnutí orgánů obce, jejímž základním nadřízeným orgánem ve správním řízení jsou krajské úřady (§ 178 odst. 2 správního řádu), anebo orgány kraje, kde tuto funkci plní v řízení vedeném v samostatné působnosti Ministerstvo vnitra, v řízení vedeném v přenesené působnosti věcně příslušný ústřední správní úřad, popřípadě ústřední správní úřad, jehož obor působnosti je rozhodované věci nejbližší. Důležitým vodítkem je dále určení základního nadřízeného správního orgánu v případě veřejnoprávní korporace. Nadřízeným správním orgánem jiné veřejnoprávní korporace se rozumí správní orgán pověřený výkonem dozoru (§ 178 odst. 2 správního řádu). Ze zákona jednoznačně vyplývá, že základní nadřízený orgán stanovit lze u veřejnoprávních korporací, a tento orgán je totožný s orgánem, který vykonává správní dozor. Orgánem, který dozoruje na veřejné vysoké školy a vykonává dohled nad jejich rozhodnutími ohledně jejich souladu se zákonem, je ministerstvo školství, jak ostatně žalovaná sama připouští. Proto aplikace § 178 odst. 2 správního řádu vede stejně jako aplikace § 87 písm. l) zákona o vysokých školách k závěru, že nadřízeným orgánem je ve správním řízení ohledně poskytování informace ministerstvo jako orgán specializovaného dozoru. Je třeba dodat, že uvedené závěry

samozřejmě platí s výhradou, že nadřízený orgán není určen zvláštním zákonem (§ 178 odst. 1 správního řádu), což v daném případě pro poskytování informací není. V otázce přenesené a samostatné působnosti je třeba poznamenat, že její stanovení se zásadně týká pouze povinného subjektu a určení odvolacího orgánu, neboť instančně nadřízený orgán rozhoduje vždy v přenesené působnosti.

Z toho podle názoru žalobce vyplývá, že systematické zařazení § 87 písm. l) zákona o vysokých školách do části „Státní správa“ nelze považovat za argument pro vyloučení jeho postavení odvolacího orgánu v řízení o poskytování informací, neboť každé rozhodování o odvolání je pojmově státní správou bez ohledu na to, zda původní rozhodování spadalo do oblasti samosprávy. Je skuteností, že samospráva obcí a krajů je ústavně zaručena a pro zásah do ní jsou stanovena omezení (čl. 101 odst. 4 Ústavy). Žalobce má tedy za to, že podle pravidla *a maiore ad minus* je třeba uvedené úvahy významu samostatné (v případě vysoké školy „samosprávné“) a přenesené působnosti vztáhnout i na vysokoškolskou samosprávu, která ústavně zaručena není. V tomto ohledu žalobce poukázal i na některé doktrinní názory. Na okraj pak žalobce uvedl, že se neztotožňuje s názorem žalované, že by instanční přezkum zákonnosti rozhodnutí veřejné vysoké školy ve správním řízení o poskytování informací byl nezákonným zásahem do samosprávy veřejné vysoké školy. Samospráva jako schopnost spravovat si vlastní věci, týká se občanů uvnitř akademické obce (volba rektora, stanovení platových poměrů atd.), ve kterých je zavedena podřízenost výslovnými ustanoveními zákona o organické dělbě moci atd., ale již nikoliv správními akty navenek (vydávání osvědčení, nostrifikace). Z výše uvedených důvodů má žalobce za to, že napadené rozhodnutí je třeba prohlásit za nicotné podle § 76 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), neboť k jeho vydání nebyl povinný subjekt věcně příslušný.

Druhý zásadní žalobní bod (B) spočívá v tvrzené nezákonnosti napadeného rozhodnutí, kterou spatřuje žalobce v následujících vadách rozhodnutí žalované. Žalobce zejména odkázal na čl. 17 odst. 1 Listiny, podle něhož je právo na informace zaručeno a může být omezeno pouze za podmínek čl. 17 odst. 4 Listiny. Podle čl. 10 Listiny má na druhé straně každý právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého života a na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě. V případě poskytování informací o mzdách zaměstnanců veřejných vysokých škol jde o střet zájmu na dostupnosti informací a zájmu na ochraně jejich soukromí. Tyto zájmy jsou do jisté míry protichůdné a zákonodárce musel učinit rozhodnutí, který bude upřednostněn. Úvaha o vážení dvou oprávněných abstraktních zájmů ve smyslu čl. 4 odst. 2 Listiny přísluší zákonodárci a povinný subjekt tuto úvahu není oprávněn nahradit uvážením vlastním. Žalobce dále argumentoval tím, že veřejné vysoké školy jsou právnické osoby zřízené zákonem, které jsou ročně dotovány ze státního rozpočtu částkou přesahující 20 miliard Kč; tyto veřejné prostředky pokrývají převažující část zdrojů veřejných vysokých škol. Za této okolnosti je z hlediska logiky svobodného přístupu k informacím nepředstavitelné, že by měly být odmítnuty informace o výše postavených představitelích veřejné vysoké školy, kteří jsou příjemci veřejných prostředků. V opačném případě by byl pojem svobodného přístupu k informacím prakticky vyprázdněn a reálná veřejná kontrola nakládání s veřejnými prostředky by nebyla možná.

Z této myšlenky vychází podle žalobce i ustanovení § 8b zákona č. 106/1999 Sb., které stanoví výjimku z obecného požadavku anonymizace osobních údajů podle § 8a zákona č. 106/1999 Sb. Jak vyplývá ze systematického výkladu ustanovení a jak soudy konstantně uvádějí ve své judikatuře, § 8b zákona č. 106/1999 Sb. je speciálním ustanovením vůči odpírání osobních údajů podle § 8a zákona č. 106/1999 Sb. a je třeba ho aplikovat přednostně podle zásady právního výkladu *lex specialis*, a to i před zákonem o ochraně osobních údajů, neboť právě z něho § 8b zákona č. 106/1999 Sb. stanovuje výjimku. Žalobce k tomu odkázal i na judikaturu týkající se výkladu pojmu veřejné prostředky, v níž byl akcentován princip jednoty a bezrozpornosti právního řádu vycházely proto z obecné definice pojmu „veřejné prostředky“ obsažené v § 2 písm. g) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Proto podle žalobce nejsou žádné pochybnosti o tom, že všichni představitelé veřejné vysoké školy, o kterých žalobce požaduje základní informace, jsou příjemci veřejných prostředků. Podle žalobce platí, že všechny prostředky, ze kterých je mzda nebo odměna představitelů veřejné vysoké školy vyplácena, jsou prostředky veřejnými a základní informace o jejich příjemci je třeba v souladu s § 8b zákona č. 106/1999 Sb. poskytnout (viz k tomu rozsudek ze dne 27. 5. 2011, čj. 5 As 57/2010-79). Žalobce odkázal i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2012, sp. zn. 1 As 169/2012, v němž Nejvyšší správní soud tedy v zásadě dovedl, že test proporcionality provedl již zákonodárce tím, že v citovaném zákoně stanovil okruh případů, v nichž je třeba poskytovat základní osobní informace o příjemcích prostředků, resp. taxativním způsobem vymezil výluky z jinak obecně platného pravidla, podle něž je nutno poskytovat základní osobní informace o příjemcích veřejných prostředků. Jestliže příjemce veřejných prostředků, o němž žadatel žádá o poskytnutí takových informací, do této výluky nespadá, pak je třeba žadateli tyto informace poskytnout. Nejvyšší správní soud předpokládá poměrování zájmů pouze jako výjimku u extrémních případů, kdy informace o subjektu údajů vůbec nespadá do veřejné sféry a zásah do soukromí byl zjevně nespravedlivý. O takový extrémní případ nedůvodného zásahu do soukromí se však v projednávané věci nejedná.

Postoj žalované založený na ochraně osobních údajů je podle žalobce nesprávný, neboť vysoké školy by tak mohly vyplácet obrovské částky z veřejných prostředků bez jakékoliv veřejné kontroly. Žalobce dospěl k závěru, že výdaje na mzdy a odměny přitom dosahují téměř 50 % dotace z veřejných prostředků. Z tohoto důvodu jsou informace o mzdách a odměnách informacemi patřícími do veřejné sféry ve smyslu nálezu Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2010, sp. zn. I. ÚS 517/10 a je dán veřejný zájem na jejich poskytnutí. Napadené rozhodnutí zcela vybočuje z výše citované judikatury vrcholných soudů a nahrazením jednoznačného znění zákona vlastním testem proporcionality porušuje zákon o svobodném přístupu k informacím i ústavně zaručené politické právo na informace. Podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. a) zákona na ochranu osobních údajů platí, že správce může osobní údaje zpracovávat i bez souhlasu jejich subjektu, jestliže takové zpracování je nezbytné pro dodržení právní povinnosti správce, tedy i právní povinnosti poskytnout informace na žádost podle § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. a informace zveřejnit podle § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. Takovým zákonným zmocněním je právě výjimka z ochrany osobních údajů stanovená v § 8b zákona č. 106/1999 Sb., a navíc mzda či odměna funkcionáře nebo zaměstnance veřejné správy je nepochybně osobním údajem vypovídajícím o jeho úřední činnosti a jako takovou ji nelze bez dalšího považovat za součást soukromého,

osobního nebo intimního života. Představitelé veřejné vysoké školy patří nepochybně mezi zaměstnance veřejné správy.

Z uvedených důvodů žalobce navrhl zrušení napadeného i prvostupňového rozhodnutí žalované, přičemž dále navrhl, aby krajský soud žalované nařídil, aby poskytla žalobci informace o platech, odměnách a jiných obdobných finančních plněních z veřejných prostředků v roce 2011 poskytnutých jejím vedoucím představitelům (rektor, prorektor, kvestor, kancléř, vedoucí pracovníci rektorátu) v členění podle plnění daného druhu jednotlivě u každého z uvedených představitelů vysoké školy za každý měsíc roku 2011, zejména aby mu předala listiny nebo součásti účetnictví, které tyto informace obsahují, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku. Alternativně k tomuto petitu žalobce navrhl, aby krajský soud prohlásil, že napadené rozhodnutí žalované je nicotné. V případě obou alternativ rozhodnutí žalobce požádal o přiznání náhrady nákladů řízení.

IV. Vyjádření žalované

K žalobním námitkám obsaženým v žalobě žalovaná uvedla následující argumenty. K námitkám směřujícím ke zdůvodnění nicotnosti napadeného rozhodnutí uvedla, že podle jejího názoru spadá poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb. ve smyslu § 6 odst. 1 zákona o vysokých školách do samostatné působnosti veřejné vysoké školy, kde chybí působnost příмого nadřízeného orgánu. Daná skutečnost pak platí bez ohledu na to, zda se předmětná informace týká finančních plnění pocházejících nepochybně z veřejných prostředků, nebo rozsah tohoto pojmu veřejné prostředky je vykládán více či méně restriktivně. Tato oblast je pak v souladu s tím upravena Vnitřním mzdovým předpisem žalované ze dne 1. 7. 2011, který se vztahuje rovněž na rektora a další vedoucí představitele žalované. Podle ustanovení § 87 písm. l) zákona o vysokých školách plní úkoly nadřízeného správního orgánu ministerstvo, nicméně toto ustanovení je zařazeno do části IX. tohoto zákona nazvané „Státní správa“, z čehož je třeba systematickým výkladem dovodit, že působnost nadřízeného orgánu může ministerstvo vykonávat pouze v těch správních řízeních, která jsou veřejnou vysokou školou realizována v rámci výkonu státní správy, nikoliv v rámci výkonu samosprávné působnosti, což potvrzuje i stanovisko samotného ministerstva (viz např. rozhodnutí ze dne 12. 2. 2013, č.j. MSMT-115/2013-6 přiložené k vyjádření žalované).

Žalovaná dále uvedla, že podle jejího názoru v případě veřejné vysoké školy a jejího vztahu k ministerstvu nelze použít ustanovení § 178 odst. 1 správního řádu k určení nadřízeného orgánu, neboť možnost provádění kontroly zákonnosti postupu veřejné vysoké školy v samosprávné působnosti je tak zajišťována toliko možností soudního přezkumu správních rozhodnutí. Vzhledem k tomu je možno zvážit aplikaci ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu, kde jsou vyjmenovány konkrétní případy, kdy je určitému správnímu orgánu určen jeho konkrétní nadřízený orgán. Veřejnou vysokou školu však nelze podřadit pod žádný z vyjmenovaných případů, kdy i s ohledem na výše uvedené nelze ani postupovat podle díkce, že nadřízeným orgánem jiné veřejnoprávní korporace se rozumí správní orgán pověřený výkonem dozoru a nadřízeným správním orgánem právnické osoby pověřené výkonem veřejné správy se rozumí orgán, který podle zvláštního zákona rozhoduje o odvolání, a není-li takový orgán stanoven, je tímto orgánem orgán, který tyto osoby výkonem veřejné správy na základě zákona pověřil. Není přitom přípustné srovnání aktů veřejné vysoké školy

s rozhodnutími orgánů obce, u nichž je nadřízeným orgánem v samostatné působnosti určeno Ministerstvo vnitra. Podle žalované zde není ve vztahu k obcím přípustná analogie, nehledě na to, že se nejedná ani o zcela srovnatelné subjekty. Žalovaná rovněž poukázala na kontext jiných typů řízení prováděných v rámci samostatné působnosti (např. rozhodování o právech a povinnostech studentů, habilitační řízení, stanovení výše poplatků spojených se studiem atd.), kde se užívá správní řád, avšak funkci odvolacího orgánu neplní ministerstvo, ale podléhá toliko přezkumu soudem ve správním soudnictví. V důsledku skutečnosti, že je v řízení v rámci výkonu samostatné působnosti užito ustanovení správního řádu, nezpůsobuje automaticky ten následek, že by ministerstvo mělo být nadřízeným správním orgánem podle ustanovení § 87 písm. l) zákona o vysokých školách.

K žalobcem tvrzené nezákonnosti žalovaná uvedla následující argumentaci. Žalovaná jako povinný subjekt se ve vztahu k informacím o mzdách zaměstnanců veřejné vysoké školy ocitá zároveň v pozici správce osobních údajů, které může poskytovat pouze se souhlasem subjektů údajů, nevztahuje-li se na situaci některá z výjimek upravených § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Žalovaná sice je veřejnou institucí, ale není součástí veřejné správy, což podle jejího názoru vyplývá z výkladu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. Zaměstnance veřejné vysoké školy nelze podřadit pod pojem veřejně činné osoby, funkcionáře nebo zaměstnance veřejné správy, kdy v případě poskytování údajů vypovídajících o jejich veřejné či úřední činnosti, o jejich funkčním či pracovním zařazení, kde by bylo možno vztáhnout zákonnou výjimku z ochrany osobních údajů ve smyslu § 5 odst. 2 písm. f) zákona o ochraně osobních údajů. Podle žalované není možné použít ani výjimku uvedenou v § 5 odst. 2 písm. a) téhož zákona (poskytnutí údajů za účelem dodržení povinnosti správce údajů), k čemuž žalovaná odkázala i na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 64/2008-155. Žalovaná upozornila na skutečnost, že dotčené osoby, jejichž údaje se žalobce domáhal, nebyl na základě zaslané výzvy poskytnut ani v jediném případě souhlas se zpracováním osobních údajů a podáním informací o poskytnutém platu, odměně či jiném obdobném finančním plnění, pročež žalovaná nebyla oprávněna tyto údaje poskytnout.

Žalovaná podrobněji uvedla, že provedla test proporcionality (vyhodnocení střetu kolidujících základních práv) a zároveň přihlédla k zásadě opatrnosti a šetření práv a dala přednost právu na ochranu soukromí, neboť nebyl shledán dostatečný důvod pro zveřejnění osobních údajů a opodstatnění pro postup podle ustanovení § 8b zákona č. 106/1999 Sb. Žalovaná plně respektuje cíl sledovaný zákonem č. 106/1999 Sb., tj. umožnit kontrolu vynakládání veřejných prostředků, k němuž se váže i judikatura Nejvyššího správního soudu (zejm. usnesení ze dne 28. 2. 2013, č.j. 8 As 55/2012-23, dále rozsudek ze dne 1. 6. 2010, č.j. 5 As 64/2008-155), nicméně podle jejího názoru tato právní úprava není určena k zasahování do soukromí fyzických osob, přičemž údaje o platech, mzdách a dalších odměnách jsou údaji, které jsou způsobilé zasáhnout do soukromé sféry osob blízkých dotčeného pracovníka. Žalovaná dále přihlédla k motivaci žalobce k získání požadovaných informací (zpracování v diplomové práci a další zveřejnění neurčitému okruhu adresátů). Je zároveň nepřehlédnutelné, že žalobce takto požadoval informace o platech několika desítek či stovek osob z různých regionů pracujících v různých pozicích v institucích, které jsou sice svým základním posláním shodné, avšak velmi se liší svým zaměřením. Žalovaná odkázala rovněž na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, který považuje za nezbytný předpoklad pro

zásah do práva na soukromí také hledisko nezbytnosti, kterým bezesporu není zjišťovat plat kteréhokoliv zaměstnance financovaného z veřejných prostředků).

Žalovaná konečně vyjádřila svůj nesouhlas se závěry žalobce ohledně nepřípustnosti jí provedeného testu proporcionality, přičemž poukázala na skutkové odlišnosti rozhodované věci od případů řešených judikaturou Nejvyššího správního soudu, na niž poukázal žalobce. Zároveň odkázala na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2013, č.j. 8 As 55/2012, podle něhož nelze povinnost poskytovat údaje o příjemcích veřejných prostředků absolutizovat a měl by být při jejím výkladu respektován zákaz zneužití práva. Z uvedených důvodů žalovaná navrhla zamítnutí žaloby v plném rozsahu jako nedůvodné.

V. Prvotní posouzení věci krajským soudem a rozsudek Nejvyššího správního soudu

A) Prvotní rozsudek krajského soudu

Krajský soud rozhodl ve věci prvotním rozsudkem ze dne 9. 4. 2015, č.j. 30 A 34/2013 – 47, jímž zrušil napadené rozhodnutí pro nezákonnost a přiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení. Důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí bylo, že žalovaná coby veřejná vysoká škola při své činnosti hospodář převážně s veřejnými prostředky, což vyplývá i ze samotné povahy jejího statusu coby veřejné (nikoliv ovšem státní) instituce. Z toho dále vyplývá, že zaměstnanci a funkcionáři veřejné vysoké školy jsou ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb. rovněž příjemci veřejných prostředků, a proto se na ně dopadá ustanovení § 8b odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. Požadoval-li žalobce informace o platech, odměnách a jiných obdobných finančních plněních z veřejných prostředků v roce 2011 a vedoucím představitelům vysoké školy (rektor, prorektori, kvestor, kancléř, vedoucí pracovníci rektorátu), pak lze jeho žádost v plném rozsahu kvalifikovat jako žádost oprávněnou ve smyslu citovaných ustanovení zákona č. 106/1999 Sb. Naproti tomu se krajský soud neztotožnil s názorem žalobce, že napadené rozhodnutí rektora žalované bylo nicotné.

B) Závazný právní názor Nejvyššího správního soudu

Na základě kasační stížnosti podané žalovanou byl prvotní rozsudek krajského soudu zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 10 As 112/2015 – 54, v němž Nejvyšší správní soud dospěl k následujícímu právnímu názoru, jímž je krajský soud v navazujícím řízení po zrušení svého prvotního rozsudku vázán. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že rozhodnutí rektora bylo částečně nicotné ve smyslu rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 27. 6. 2013, č.j. MŠMT – 27947/2013 – 1. Nejvyšší správní soud se naopak plně shodl s krajským soudem, že ve zbytku (tedy vyjma informace o mzdě rektora) rozhodnutí rektora žalované ze dne 14. 1. 2013, č.j. 113018/2014, nicotné není. V tomto směru lze odkázat na podrobné odůvodnění obsažené v rozsudku NSS ze dne 28. 5. 2015, č.j. 1 As 80/2015 – 39, který se věnoval obdobné žalobě téhož žalobce proti Univerzitě Karlově, případně na shora uvedený rozsudek č.j. 1 As 66/2015 – 33 (body 11 a 17 odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č.j. 10 As 112/2015 – 54). Nejvyšší správní soud dále dovodil, že krajský soud měl sám posoudit, zda je povinný subjekt povinen informaci poskytnout, a pokud by shledal, že ano, sám měl povinnému subjektu přikázat tuto informaci sdělit v souladu s § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím. Krajský soud však na svoji nalézací pravomoc

rezignoval a omezil se v rozporu se zákonem pouze na uplatnění pravomoci kasační, a to aniž by v odůvodnění svého rozsudku vysvětlil, proč část své zákonem stanovené pravomoci neuplatnil. Tím zatížil řízení před soudem vadou, která měla vliv na zákonnost jeho rozsudku [kasační důvod § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., shodně cit. rozsudek č.j. 8 As 55/2012 – 62, bod 122]. Správně měl po přezkoumání důvodů pro odmítnutí poskytnutí informace buď se zrušujícím rozsudkem současně uložit povinnost povinnému subjektu informaci poskytnout, anebo vysvětlit, proč takto postupovat nebylo možné.

Stran procesního postupu krajského soudu Nejvyšší správní soud rovněž shledal pochybení, a to v otázce posouzení statusu osob zúčastněných. Žalobce vedoucí představitele vysoké školy jako možné osoby zúčastněné na řízení v žalobě neoznačil; skutečnost, že jimi vedoucí představitelé vysoké školy mohou být, však byla zřejmá z podání samotných účastníků i ze samé podstaty sporu. Krajský soud proto měl vedoucí představitele vysoké školy vyrozumět podle § 34 odst. 2 věty druhé a čtvrté s. ř. s. (bod 24 odůvodnění rozsudku).

V souhrnu Nejvyšší správní soud vyjádřil svůj závazný právní názor v bodě 30 odůvodnění citovaného rozsudku, kde uvedl, že *„Krajský soud tedy v první řadě vyrozumí vedoucí představitele vysoké školy jako potenciální zúčastněné osoby podle § 34 odst. 2 věty druhé a čtvrté s. ř. s. Dále krajský soud zjistí v té míře, v jaké to případně bude třeba, skutkový stav, pokud by nebyl zřejmý ze spisu, a posoudí, zda existují důvody pro odmítnutí žalobcovy žádosti. Dospěje-li k závěru, že informace má být poskytnuta, zruší rozhodnutí stěžovatele a nařídí povinnému subjektu požadované informace poskytnout; jinak vysvětlí, proč takto postupovat nemohl.“*

VI. Další řízení po zrušení prvotního rozsudku Nejvyšším správním soudem

Krajský soud v první řadě vyzval nositele údajů, jejichž seznam byl založen ve správním spisu žalované, zda chtějí uplatňovat práva osob zúčastněných ve smyslu ustanovení § 34 s.ř.s. Na tuto výzvu reagovala osoba zúčastněná I), která ve svém vyjádření ze dne 5. 11. 2015 a ze dne 7. 1. 2016 krajskému soudu sdělila, že žalobce svou žalobou ohrožuje její práva, neboť zveřejněním jejích platových poměrů by mělo zcela jistě dopady do jejího soukromí a rodinného života. Žalovaná podle jejího názoru rozhodla správně, pokud žádost o poskytnutí informací zamítla. Odkázala na čl. 10 odst. 2 Listiny a uvedla, že podle jejího přesvědčení žalobce napříč univerzitami účelově a svévolně zneužívá právo na informace a schovává se za veřejný zájem na tom, aby byla veřejnost informována o nakládání s veřejnými prostředky. Takové chování žalobce nepochybně naplňuje znaky zneužití práva. Navíc soudní řízení je podle jejího názoru vedeno již nikoliv kvůli věci samé, ale kvůli částce přiznané žalobci na náhradu nákladů řízení. Krajský soud vyzval tyto osoby zúčastněné, aby k věci podaly své vyjádření, přičemž jim zaslal veškerá procesní podání účastníků v této věci, na něž mají tyto osoby ve smyslu § 34 odst. 3 věta druhá s.ř.s. právo. Dále krajský soud vyzval účastníky, aby soudu sdělili, zda v dalším řízení po zrušení prvotního rozsudku souhlasí s rozhodnutím věci bez nařízení jednání ve smyslu § 51 s. ř. s., k čemuž se účastníci ve stanovené lhůtě nijak nevyjádřili.

Krajský soud dále vyžádal od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy správní spis sp. zn. MSMT-4151/2013 a MSMT-27947/2013. Z těchto spisů krajský soud zjistil, že ministerstvo prohlásilo rozhodnutím ze dne 27. 6. 2013, č.j. MSMT – 27947/2013-1 napadené rozhodnutí za nicotné. V odůvodnění uvedl, že žalobcem požadované informace s výjimkou

informací týkajících se rektora spadají do samosprávné působnosti žalované, a tudíž v odvolacím řízení v této části věci je nadřízeným orgánem rektor žalované jako orgán stojící v čele veřejné instituce podle § 20 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím. Ministerstvu jako odvolacímu orgánu ve smyslu ustanovení § 178 odst. 1 věta první správního řádu a ustanovení § 87 písm. l) zákona o vysokých školách pak v této věci přísluší rozhodovat o části odvolání směřující k odmítnutí informací týkajících se platu, odměn a jiných obdobných finančních plnění z veřejných prostředků poskytnutých rektorovi žalované. Ministerstvo zároveň dospělo k závěru, že je nadřízeným orgánem žalované příslušným k prohlášení nicotnosti. Z uvedených důvodů ministerstvo uzavřelo, že rektor žalované nebyl vůbec věcně příslušný k vydání rozhodnutí o odvolání v části týkající se poskytnutí informací o platu, odměnách a jiných obdobných finančních plnění z veřejných prostředků v roce 2011 poskytnutých rektorovi žalované a prohlásilo napadené rozhodnutí „v této části za nicotné.“

VII. Nové posouzení věci krajským soudem

Napadené rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy II, dílu 1 s. ř. s., v mezích uplatněných žalobních bodů, ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (ex offio), a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného správního orgánu.

Krajský soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, neboť účastníci se ve stanovené lhůtě nevyjádřili, tedy nastaly podmínky předpokládané v § 51 s.ř.s.

Žaloba je **důvodná**.

A) Nicotnost napadeného rozhodnutí

Podle ustanovení § 77 odst. 1 až 3 správního řádu platí, že „*nicotné je rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotnost z tohoto důvodu zjišťuje a rozhodnutím prohlašuje správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který nicotné rozhodnutí vydal. Nicotné je dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu. Nicotnost z těchto důvodů vyslovuje soud podle soudního řádu správního. Pokud se důvod nicotnosti týká jen některého výroku rozhodnutí nebo vedlejšího ustanovení výroku, je nicotná jen tato část, jestliže z povahy věci nevyplývá, že ji nelze oddělit od ostatního obsahu.*“ Podle ustanovení § 78 odst. 1 správního řádu platí, že „*nicotnost se zjišťuje a prohlašuje z moci úřední, a to kdykoliv. Účastníci řízení, v němž bylo rozhodnutí vydáno, a dále ti, kdož jsou uvedeni v písemném vyhotovení tohoto rozhodnutí, jakož i právní nástupci všech těchto osob, pokud by byli rozhodnutím vázáni, mohou dát podnět k prohlášení nicotnosti; jestliže správní orgán neshledá důvody k zahájení řízení o prohlášení nicotnosti, sdělí tuto skutečnost s uvedením důvodů do 30 dnů podateli.*“

Krajský soud v první řadě vycházel ze závazného právního názoru Nejvyššího správního soudu uvedeného v bodech 11 a 17 odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu, v němž Nejvyšší správní soud dospěl na rozdíl od krajského soudu k závěru, že rektor žalované nebyl příslušným orgánem k rozhodnutí o odvolání v té části předmětu řízení, která se týkala poskytnutí odměn a jiných finančních plnění samotnému rektorovi žalované.

V tomto ohledu krajský soud poznamenává, že mu v době vydání prvotního rozsudku nebylo známo rozhodnutí ministerstva, kterým byla prohlášena nicotnost napadeného rozhodnutí, neboť toto nebylo založeno ve správním spisu žalované. Jakkoliv podle přesné dikce výroku tohoto rozhodnutí ministerstva je uvedeno, že napadené rozhodnutí je nicotné, ve smyslu odůvodnění tohoto rozhodnutí je patrné, že ministerstvo dovodilo pouze částečnou nicotnost napadeného rozhodnutí, a to právě ve vztahu k částečnému odmítnutí poskytnutí informací o platu a odměnách rektora, nikoliv nicotnost ve vztahu k rozhodnutí o celém předmětu řízení (informacích o platech a odměnách dalších funkcionářů a zaměstnanců žalované). Stejně tak vyznívá i závazný právní názor Nejvyššího správního soudu, který rovněž na citované rozhodnutí ministerstva o prohlášení nicotnosti odkazuje. Krajský soud proto interpretuje citované rozhodnutí ministerstva tak, že jím byla autoritativně prohlášena částečná nicotnost napadeného rozhodnutí v uvedeném rozsahu (§ 77 odst. 3 správního řádu), nikoliv nicotnost celková. Zároveň ve shodě s Nejvyšším správním soudem má krajský soud za to, že část napadeného rozhodnutí trpící nicotností je třeba oddělit od jeho zbytku, který je způsobilým předmětem přezkumu, a to i přesto, že z formálního pohledu se jedná o přezkum jediného výroku napadeného rozhodnutí, který dopadá na celý předmět řízení v posuzované věci.

Za této situace je krajský soud toho názoru, že v tomto rozsahu odpadl předmět řízení o žalobě, neboť spolu s právní mocí rozhodnutí ministerstva ze dne 27. 6. 2013, č.j. MSMT – 27947/2013-1 bylo právně závazně s účinností ex tunc deklarováno, že napadené rozhodnutí bylo od samého počátku částečně nicotné pro nedostatek pravomoci rektora k rozhodnutí o celém podaném odvolání. Ve smyslu ustanovení § 5 s.ř.s. platí, že „*nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, lze se ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon.*“ Princip subsidiarity správního soudnictví vůči mechanismům správního práva procesního znamená, že nepřisluší správním soudům ingerovat do činnosti správních orgánů a nahrazovat jejich činnost tam, kde konaly lege artis a k nápravě naříkaných vad správního aktu došlo cestou veřejnosprávních opravných či dozorcích prostředků. Pokud tedy na základě podnětu žalobce ministerstvo shledalo částečnou nicotnost napadeného rozhodnutí, kterou ve smyslu § 78 odst. 1 správního řádu prohlásilo deklaratorním rozhodnutím, je krajský soud povinen z něho vycházet. Není tak prostor pro to, aby soud znovu ve smyslu ustanovení § 76 odst. 2 s. ř. s. vyslovil nicotnost napadeného rozhodnutí.

Podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s.ř.s. platí, že „*nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže soud o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat.*“ Toto ustanovení je setrvale vykládáno extenzivně tak, že mezi situace, kdy nejsou splněny „jiné podmínky řízení“, náleží i případy, kdy je napadené správní rozhodnutí v mezidobě zrušeno (např. v přezkumném řízení). Krajský soud má za to, že zcela obdobně (per argumentum a minori ad maius) je třeba nahlížet na situaci, kdy je prohlášena nicotnost, která představuje mnohem závažnější vadu správního aktu, než jeho nezákonnost, pro niž by mohl být zrušen. Z uvedeného tedy vyplývá, že napadené rozhodnutí bylo částečně nicotné, a v této části krajský soud podanou žalobu odmítl, neboť nebyla splněna podmínka právní existence napadeného rozhodnutí, které představuje předmět řízení v posuzované věci.

Z uvedených důvodů krajský soud žalobu odmítl v rozsahu, v němž směřovala proti rozhodnutí rektora žalované ze dne 14. 1. 2013, č.j. 113018/2013, kterým bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí kvestorky žalované ze dne 14. 12. 2012, č.j. 9130/12/00070, ve věci poskytnutí informací o odměně a jiných obdobných finančních plněních poskytovaných rektorovi žalované, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.

B) Nezákonnost „zbývající části“ napadeného rozhodnutí

Krajský soud dále ve smyslu závazného právního názoru znovu posoudil otázku zákonnosti napadeného rozhodnutí v rozsahu, v jakém jím bylo zamítnuto odvolání proti částečnému odmítnutí poskytnutí informací o dalších „vedoucích pracovnících rektorátu“ vyjma rektora samotného (tzn. o odměnách a finančních plněních poskytovaných prorektorům, kvestorovi, kancléři a vedoucím pracovníkům rektorátu).

Již ve svém prvotním rozsudku krajský soud poukázal na to, že podle § 2 odst. 1 zákona o poskytování informací jsou povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.

Podle § 8a zákona o poskytování informací informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje povinný subjekt poskytne jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu. Podle § 8b odst. 1 zákona o poskytování informací povinný subjekt poskytne základní osobní údaje o osobě, které poskytl veřejné prostředky. Podle § 8b odst. 2 zákona o poskytování informací se ustanovení § 8b odstavce 1 zákona o poskytování informací nevztahuje na poskytování veřejných prostředků podle zákonů v oblasti sociální, poskytování zdravotních služeb, hmotného zabezpečení v nezaměstnanosti, státní podpory stavebního spoření a státní pomoci při obnově území. Podle § 8b odst. 3 zákona o poskytování informací se základní osobní údaje podle § 8b odstavce 1 poskytnou pouze v tomto rozsahu: jméno, příjmení, rok narození, obec, kde má příjemce trvalý pobyt, výše, účel a podmínky poskytnutých veřejných prostředků.

Výklad aplikovaných ustanovení zákona č. 106/1999 Sb. byl mimo jiné v průběhu řízení o žalobě předmětem posouzení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, jakož i informace o rozhodovací činnosti jeho rozšířeného senátu jsou dostupné na www.nssoud.cz). Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 22. 10. 2014, č.j. 8 As 55/2012 - 62, dospěl k závěru, že informace o platech zaměstnanců placených z veřejných prostředků se podle § 8b zákona o poskytování informací zásadně poskytují. Povinný subjekt neposkytne informace o platu zaměstnance poskytovaném z veřejných prostředků jen výjimečně, pokud se tato osoba na podstatě vlastní činnosti povinného subjektu podílí jen nepřímo a nevýznamným způsobem a zároveň nevystávají konkrétní pochybnosti o tom, zda v souvislosti s odměňováním této osoby jsou veřejné prostředky vynakládány hospodárně. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu zde navázal na svůj předchozí rozsudek ze dne 1. 6. 2010, č.j. 5 As 64/2008-155, publ. pod č. 2109/2010 Sb. NSS, v němž dospěl k závěru, že znění a systematika zákona o poskytování informací nedává možnost, aby byl v každém jednotlivém případě poměřován zájem na poskytnutí informace s právem na ochranu soukromí; úvahu o konkurujících si zájmech a střetu základních práv vyřešil již samotný zákonodárce tím, že paušálně upřednostnil právo na informace o příjemcích veřejných prostředků.

V posuzované věci je naprosto zřejmé, že veřejná vysoká škola při své činnosti hospodáří převážně s veřejnými prostředky, což vyplývá i ze samotné povahy jejího statusu coby veřejné (nikoliv ovšem státní) instituce. Z toho dále vyplývá, že zaměstnanci a vedoucí pracovníci veřejné vysoké školy jsou ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb. rovněž příjemci veřejných prostředků, a proto na ně dopadá ustanovení § 8b odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. Požadoval-li žalobce informace o platech, odměnách a jiných obdobných finančních plněních z veřejných prostředků v roce 2011 a vedoucím představitelům vysoké školy (rektor, prorektori, kvestor, kancléř, vedoucí pracovníci rektorátu), pak lze jeho žádost v plném rozsahu kvalifikovat jako žádost oprávněnou ve smyslu citovaných ustanovení zákona č. 106/1999 Sb. Per analogiam lze odkázat i na skutkový stav řešený citovaným rozsudkem rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, kde šlo o informace o platu ředitele základní školy. Situace v posuzované věci je tedy v zásadě obdobná, a proto krajský soud nemohl jinak než dospět k závěru, že žalovaná byla povinna poskytnout požadované informace. Uvedené závěry krajského soudu byly také v plném rozsahu potvrzeny Nejvyšším správním soudem ve zrušujícím rozsudku, a proto je krajský soud nepovažuje za nutné jakkoliv měnit.

Nejvyšší správní soud zavázal krajský soud k posouzení, zda nejsou v posuzované věci ve smyslu bodů 96 - 99 odůvodnění citovaného rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu dány specifické okolnosti, které by přece jen bránily poskytnutí požadovaných informací. Pokud by tyto okolnosti nebyly dány, zavázal Nejvyšší správní soud krajský soud k tomu, aby nařídil žalované požadované informace poskytnout. Podle § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. *při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.* Krajský soud dále ve smyslu judikatury vážící se k tomuto ustanovení uvádí, že napadené rozhodnutí v té části, v níž nebylo shledáno nicotným, považuje za zcela přezkoumatelné (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2010, č.j. 1 As 8/2010 – 65, přístupný na www.nssoud.cz), a proto je aplikace tohoto ustanovení i ve smyslu citované judikatury v posuzované věci přípustná. Zároveň je soud povinen vtělit závazný pokyn k poskytnutí požadovaných informací do výroku svého rozsudku, nikoliv pouze do odůvodnění.

Krajský soud přitom vycházel ze skutečností zřejmých ze správního spisu, ale i z podání účastníků a vyjádření osob zúčastněných. Na základě těchto skutečností krajský soud nenašel žádné okolnosti, které by ve smyslu citovaného právního názoru rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu představovaly důvod aplikace principu proporcionality a poskytnutí zvýšené ochrany subjektu údajů. „Vedoucí pracovníci rektorátu“, o nichž žalobce požadoval poskytnutí informací, jsou nepochybně osoby, které se zásadním způsobem podílejí na řízení veřejné vysoké školy, jakož i na rozhodování o dalším přerozdělování veřejných prostředků, jimiž tato veřejná vysoká škola disponuje. Samotný nesouhlas dotčených subjektů doložený ve správním spisu a vyjádření osob zúčastněných takovým důvodem není. Rovněž ani tvrzené zneužití práva na svobodný přístup k informacím, které žalovaná i osoba zúčastněná I) spatřovaly v opakovaných žádostech žalobce na různých veřejných vysokých školách, nemá charakter takové okolnosti, která by vylučovala povinnost žalované bez dalšího poskytnout informace. Nelze totiž vyloučit studijní zájem žalobce, či jen prostou lidskou zvědavost, která je v přiměřeném rozsahu veřejným subjektivním právem na

svobodný přístup k informacím rovněž chráněna tam, kde se jedná o povinně poskytované informace o činnosti povinného subjektu. Samotné zveřejnění informací o majetkových poměrech veřejných funkcionářů, jimiž „vedoucí pracovníci žalované“ veřejné vysoké školy nepochybně jsou, nelze v souladu s citovanou judikaturou považovat za nedovolený zásah do právní sféry subjektů údajů. Ani případná „lidská závist“, kterou příp. tyto informace mohou v jejich příjemcích vyvolat, není důvodem pro vyloučení svobodného přístupu k těmto informacím. Žádné další okolnosti, které by opodstatňovaly úvahu o aplikaci testu proporcionality a příp. neposkytnutí těchto informací, nejsou z ničeho patrné, a ani žalované v tomto ohledu žádné důkazní návrhy nepřednesla. Proto krajský soud přikročil k realizaci své pravomoci zavázat žalovanou k poskytnutí požadovaných informací ve smyslu ustanovení § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., rovněž v intencích závazného právního názoru Nejvyššího správního soudu.

Krajský soud má tedy za to, že na základě výše uvedených důvodů jsou podmínky aplikace tohoto ustanovení naplněny. V prvé řadě bylo tedy třeba zrušit napadené rozhodnutí i prvostupňové rozhodnutí, neboť další řízení o žádosti žalobce již nebude vedeno a další rozhodnutí nebude vydáno. Proto krajský soud rozhodl o zrušení zbývající části napadeného rozhodnutí, která nebyla shledána jako nicotná a ve vztahu k níž nebyla žaloba odmítnuta výrokem I. tohoto rozsudku (srv. dikci výroku II. tohoto rozsudku „*ve zbývající části*“), jakož i o zrušení prvostupňového rozhodnutí kvestorky žalované ve smyslu citovaného ustanovení § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. ve spojení s ustanovením § 78 odst. 3 s.ř.s. (výrok II. tohoto rozsudku). Dále rozhodl o uložení povinnosti žalované poskytnout informace požadované žalobcem v jeho žádosti ze dne 21. 11. 2012 a v jejím doplnění ze dne 1. 12. 2012, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku (viz k tomu subsidiárně § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb.), jak je ve výroku III. tohoto rozsudku uvedeno.

C) Náhrada nákladů řízení

Podle ustanovení § 110 odst. 3 věta první s.ř.s. platí, že zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti. Dále podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.

Ve smyslu ustálené judikatury správních soudů tvoří náklady řízení před krajským soudem a řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem jeden celek, o němž je krajský soud povinen rozhodnout jediným výrokem (viz k tomu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2008, čj. 1 As 61/2008-98, přístupný na www.nssoud.cz). Krajský soud tedy vycházel z toho, že žalobce měl úspěch ve věci, přičemž ačkoliv byla jeho žaloba v části odmítnuta, neboť nebylo možno věcně přezkoumat část napadeného rozhodnutí prohlášenou za nicotnou v řízení podle § 78 odst. 1 správního řádu, krajský soud má za to, že ve věci samé žalobce docílil ve věci samé plného úspěchu, neboť soud mu dal za pravdu v tom, že má právo na poskytnutí požadovaných informací od žalované v plném rozsahu.

Jelikož v dalším řízení po zrušení prvotního rozsudku krajského soudu žalobce již nečinil vůči soudu žádné úkony, nevznikly mu ani žádné další náklady řízení. V řízení o kasační stížnosti mu rovněž nevznikly žádné náklady, neboť se ke kasační stížnosti žalované nevyjádřil. Krajský soud tedy vycházel ze stejných nákladů řízení, o nichž bylo rozhodnuto již prvotním rozsudkem, přičemž připomíná názor Nejvyššího správního soudu uvedený v bodě 28 odůvodnění citovaného zrušujícího rozsudku, podle něhož na právu žalobce na náhradu nákladů řízení spojených se zastupováním advokátem nemůže nic změnit ani skutečnost, že žalobce podal vícekrát v podstatě stejnou žalobu. Ze spisu vyplývá jednak náklad na zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč a tyto úkony právní služby: příprava a převzetí zastoupení (§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu) a sepis žaloby (§ 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky) ze dne 1. 7. 2013 po 3.100 Kč. Za úkony právní služby to tedy je 6.200 Kč, k čemuž je nutné připočítat hotové výdaje podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 2 x 300 Kč, což činí dohromady 6.800 Kč. Tuto částku je nutné dále zvýšit o 21 % DPH, neboť zástupkyně žalobce prokázala, že je plátcem daně z přidané hodnoty, takže náhrada nákladů právního zastoupení činí ve výsledku 8.228 Kč. Celkem se tak na náhradě nákladů řízení tvořené odměnou za právní zastupování a výši soudního poplatku jedná o částku 11.228 Kč, kterou je žalovaná povinna zaplatit k rukám zástupkyně žalobkyně ve lhůtě stanovené ve výroku IV. tohoto rozsudku.

O právu osob zúčastněných na řízení na náhradu nákladů rozhodl krajský soud ve smyslu § 60 odst. 5 s.ř.s., podle něhož platí, že „osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Z důvodů zvláštního zřetele hodných může jí soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení.“ Jelikož ani jedna z podmínek vzniku práva osob zúčastněných na náhradu nákladů řízení nebyla v posuzované věci splněna, rozhodl krajský soud o tom, že osoby zúčastněné I) a II) nemají právo na náhradu nákladů řízení (výrok V tohoto rozsudku).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 10. 3. 2016

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu